

Ministerul Educației Naționale
Centrul Național de Evaluare și Examinare

Examenul de bacalaureat național 2018
Proba E. a)
Limba și literatura română
An școlar 2017 – 2018
Clasa a XI-a

Simulare

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Copilăria noastră nu a fost obișnuită. Am devenit maturi prea devreme și ne-au lipsit avântul și zburdălnicia acelei vârste. Am înțeles însă că severitatea părintelui nostru pornea din dragostea prea mare ce o avea pentru noi. În schimb căuta să ne distreze cu povești mici și poezii umoristice improvizate pe moment, ca să nu ducem prea mult dorul unei vieți mai libere. Cu toate acestea, deși noi nu ne-am jucat ca toți copiii, veselia și umorul domneau în casa noastră, spre mirarea străinilor care veneau să ne vadă. [...]

Libertatea pe care ne-a lăsat-o de a citi orice carte din biblioteca lui ne-a făcut să cunoaștem foarte de timpuriu pe clasicii literaturii, moderni și antici. Fratele meu Luchi avea o memorie prodigioasă*. Ne întreceam să recităm pe de rost din Racine, Molière, Shakespeare. Tatii îi făcea mare plăcere să ne asculte declamând*. [...]

Câteodată, în serile de vară, tata se retrăgea cu Luchi pe balconul apartamentului nostru de unde se vedea piața înflorită. Auzeam crâmpoșele din discuțiile lor despre cer și stele, despre timp și nesfârșit, viață și înțelepciune, literatură și artă. Tata îl prețuia pe Luchi pentru inteligența, erudiția și simțul lui critic desăvârșit. Dragostea care i-a legat nu a fost tulburată niciodată nici de cea mai mică neînțelegere. [...]

Raporturile tatii cu fiul lui mai mare, fratele meu vitreg Matei, au fost mereu încordate. Matei a făcut împreună cu noi lunga călătorie care a precedat plecarea noastră definitivă din țară și a locuit cu noi la Berlin unde fusese adus să urmeze dreptul. Dar când tata a descoperit că nu frecventa cursurile, ci hoinărea prin oraș, admirând pomii seculari din Tiergarten, s-a supărat cumplit și l-a expediat urgent la București, înscriindu-l la Universitate acolo.

Matei nu avea nimic din generozitatea sufletească a tatii. Era disprețuitor, amar, plin de morgă* și mai ales snob. Aceasta ne făcuse pe noi, frații mai mici, să-l botezăm „domnul conte” și să râdem de aerele ce și le dădea. Râdea și el, dar cu atâta superioritate, încât parcă tot el ieșea învingător. Era rece și distant cu tata. Nu-i înțelegea nici talentul, nici firea, precum nici tata nu făcea haz de păreriile lui. Matei era refractar la orice sfat și apreciere a tatii asupra păreriilor și convingerilor lui. [...]

A fost totuși un moment când s-au apropiat. Aflând că Matei s-a îmbolnăvit de pojar, tata a plecat urgent la București. Când s-a întors la Berlin, a desfăcut plicul pe care Matei i-l dăduse pe peronul gării și a citit cele treisprezece sonete scrise de fiul răzvrătit. Ne-a citit și nouă versurile, cu ochii înlăcrămați. Erau atât de frumoase, cizelate în cel mai prețios metal! „Nenorocitul, spunea tata, cât i-am spus să nu se apuce de literatură! L-am sfătuit să facă orice meserie, numai pe asta nu; e cea mai trudnică. Dar acum s-a molipsit și nu mai pot să-l scap!” În fond, era totuși fericit și, uitând de trecut, a plecat, chiar a doua zi, din nou în țară să se ocupe de publicarea sonetelor, care au și apărut în *Viața românească*. Când s-a întors la Berlin, l-a adus și pe Matei să-și petreacă convalescența.

Ecaterina Logadi*, *Din amintirile mele despre tata*, în volumul *Amintiri despre Caragiale*

**prodigios* – ieșit din comun

**a declama* – a rosti cu voce tare, cu ton și cu gesturi adecvate, un text literar (în versuri)

**morgă* – atitudine afectată și disprețuitoare; aroganță, trufie, îngâmfare

**Ecaterina Logadi* – fiica lui I. L. Caragiale

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre cerințele de mai jos, cu privire la textul dat.

1. Indică sensul secvenței *aerele ce și le dădea*, din al cincilea paragraf al textului dat. **6 puncte**
2. Menționează prenumele copiilor lui I. L. Caragiale. **6 puncte**
3. Precizează două domenii ale cunoașterii pe care le abordează în discuțiile lor Luchi și tatăl lui, desprinse din secvența *despre cer și stele, despre timp și nesfârșit, viață și înțelepciune, literatură*. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care Matei ajunge să studieze la Universitatea din București. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, viziunea lui I. L. Caragiale despre profesia de scriitor, așa cum se desprinde din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă libertatea de a alege trebuie să fie cultivată sau nu încă din copilărie, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Din amintirile mele despre tata* de Ecaterina Logadi, cât și la experiența culturală/personală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului din fragmentul de mai jos.

ACTUL II

(Teatrul reprezintă sala tronului lui Papură-Împărat... Vasuri mari cu plante acvatice sunt așezate în colțuri... un tron mare de aur în stânga, alt tron mai mic alături, spre public... o ușă în stânga, ce duce în apartamentul împărătesei... în dreapta, uși mari... în fundal, arcade lungi și înalte, ce se deschid pe terasă, deasupra grădinei.)

SCENA I

PEPELEA (*se ivește cu sfială pe terasă, apoi intră în scenă*): Nu mă vede nime? M-am furișat prin grădina împărătească, doar oi zări pe Sânziana... dar toate ferestrele palatului sunt închise... Ce bogății... Ce locaș farmecător!... Bine m-aș deprinde a trăi aici... alături cu fata împăratului. Dacă m-ar ajuta Zâna-Lacului să mi se îplinească dorul... Ian să-mi încerc norocul, sunând din fluierul ăsta!... Să vedem ce poate el!... (*Privind fluierul, cântă.*)

Vasile Alecsandri, *Sânziana și Pepelea*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unei *nuvele* studiate.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea nuvelei studiate într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două secvențe relevante pentru tema nuvelei studiate;

– analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru nuvela studiată (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțele comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2018

Proba E. a)

Limba și literatura română

An școlar 2017 – 2018

Clasa a XI-a

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Simulare

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- **Se punctează orice formulare/modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.**
- **Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total obținut pentru lucrare.**

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

A. (30 de puncte)

1. indicarea sensului secvenței date (de exemplu: Secvența sugerează îngâmfarea.) – 4 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct

6 puncte

2. menționarea prenumelor celor trei copii ai lui I.L. Caragiale (Luchi, Matei și Ecaterina) – 4 puncte; menționarea a două prenume – 2 puncte; menționarea unui singur prenume – 1 punct; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct

6 puncte

3. precizarea oricăror două domenii ale cunoașterii (de exemplu: astronomie, filosofie, fizică, literatură etc.) – 4 puncte; precizarea unui singur domeniu – 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct

6 puncte

4. explicarea motivului pentru care Matei ajunge să studieze la Universitatea din București (de exemplu: Matei ajunge să studieze la Universitatea din București, fiindcă tatăl său a descoperit că, la Berlin, nu frecventa cursurile.) – 4 puncte: explicare nuanțată – 4 puncte; încercare de explicare – 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct

6 puncte

5. prezentarea viziunii lui I. L. Caragiale despre profesia de scriitor (de exemplu: presupune trudă, provoacă dependență, I.L. Caragiale nu o recomandă fiului său etc.); prezentare adecvată și nuanțată – 4 puncte; prezentare ezitantă – 2 puncte; încercare de prezentare – 1 punct

4 puncte

– respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct

2 puncte

B. (20 de puncte)

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție

1 punct

– câte 2 puncte pentru enunțarea oricăror două argumente adecvate opiniei formulate

2 x 2 puncte = 4 puncte

– câte 2 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre cele două argumente enunțate: dezvoltare clară, nuanțată – 2 puncte; încercare de dezvoltare, schematism – 1 punct

2 x 2 puncte = 4 puncte

– raportarea la text în dezvoltarea oricărui argument – 3 puncte; raportarea la experiența personală sau culturală în dezvoltarea oricărui argument – 1 punct

3 puncte + 1 punct = 4 puncte

– formularea unei concluzii pertinente

1 punct

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare: utilizare adecvată – 2 puncte; utilizare parțial adecvată – 1 punct

2 puncte

– respectarea normelor limbii literare (0–1 greșeli lexicale sau morfo-sintactice – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte)

2 puncte

– respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0–1 greșeli ortografice și de punctuație – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte)

1 punct

– așezarea în pagină, lizibilitatea

1 punct

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezentarea rolului notațiilor autorului în fragmentul dat

6 puncte

- prezentare adecvată și nuanțată, prin raportare la fragmentul dat – 6 puncte
- prezentare ezitantă, prin raportare la fragmentul dat – 3 puncte
- simpla precizare a rolului notațiilor autorului sau tendință de generalizare – 1 punct

– utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct (0–1 greșeli ortografice – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte); punctuația – 1 punct (0–1 greșeli de punctuație – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte)

4 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Conținut – 18 puncte

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea nuvelei studiate într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică: precizarea perioadei, a curentului cultural/literar sau a orientării tematice – 2 puncte; numirea a două trăsături ale perioadei, curentului cultural/literar sau ale orientării tematice precizate: 2 x 1 punct = 2 puncte; evidențierea celor două trăsături, prin valorificarea textului: 2 x 1 punct = 2 puncte

6 puncte

– comentarea a două secvențe relevante pentru tema nuvelei studiate:

- precizarea temei nuvelei – 2 puncte
- câte 2 puncte pentru comentarea oricăror două secvențe relevante pentru tema nuvelei – 2 x 2 puncte = 4 puncte; comentarea adecvată – 2 puncte; tendința de rezumare – 1 punct

6 puncte

– câte 3 puncte pentru analiza oricăror două elemente de structură, de compoziție și de limbaj semnificative pentru nuvela studiată

2 x 3 puncte = 6 puncte

- analiza fiecărui element ales, justificând relevanța acestuia pentru nuvelă – 3 puncte; abordarea schematică, fără justificarea relevanței – 1 punct

Redactare – 12 puncte

– existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere

1 punct

– logica înlănțuirii ideilor

1 punct

– abilități de analiză și de argumentare

3 puncte

- relație adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți de valoare relevante – 3 puncte
- relație parțial adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți parțial relevante – 2 puncte
- schematism – 1 punct

– utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2 puncte; vocabular restrâns, monoton – 1 punct)

2 puncte

– ortografia (0–1 erori – 2 puncte; 2 erori – 1 punct; 3 sau mai multe erori – 0 puncte)

2 puncte

– punctuația (0–1 erori – 2 puncte; 2 erori – 1 punct; 3 sau mai multe erori – 0 puncte)

2 puncte

– așezarea în pagină, lizibilitatea

1 punct

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.